

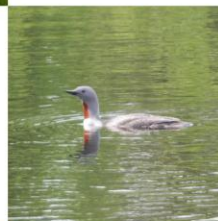

Storheia - Trollheim

Tilleggsutredning naturmiljø

OFFENTLIG

Statnett

SEPTEMBER 2011

Kunde: Statnett		
Dato: 02.09.2011	Rapport nr.: x – 322 -11	Prosjekt nr.: 322-11
Prosjektnavn: Tilleggsutredninger Storheia - Trollheim		
Emneord: Konsekvensutredning, naturmiljø, vegetasjon, fugl, kreftledning.		
	Rev.	Dato
Utarbeidet av: Torgeir Isdahl	1	28.9.2011
Kontrollert av: Kai Nybakk	Ansvarlig: Ask Rådgivning	
Prosjektleder: Kai Nybakk	E-post: askrad@askradgivning.no	

ASK RÅDGIVNING AS, Arbins gate 4, 0253 Oslo

INNHold

1.	Trasèjusteringer i henhold til omsøkt løsning	7
1.1	Rissa kommune	7
1.2	Agdenes kommune	10
1.3	Snillfjord kommune	16
1.4	Hemne kommune	17
1.5	Orkdal kommune	17
1.6	Oppsummering	18
2.	Ny plassering av Orkdal vest (C)	20
3.	Sjøkabel fra Selvneset til Inner-Rakvåg samt luftledning frem til Storheia.	21
4.	Mulig fremtidsscenario for Orkdal vest inkludert to 132 kV tilbakeført til Blåsmo	24
5.	Sanering av 132 kV Orkdal-Snillfjord og 132 kV Ranese - Aura	25
5.1	132 kV-ledning Snillfjord-Orkdal	25
5.2	132 kV-ledning Orkdal – Trollheim	26
5.3	132 kV-ledning Ranese – Aura	27
6.	Flytting av regionalnettstasjonen i Snillfjord	29
7.	Totalvurdering av Trollheim og Orkdal som endepunkt.....	31
7.1	Snillfjord - Orkdal Vest	31
7.2	Snillfjord - Trollheim	31
7.3	Orkdal vest som fullverdig sentralnettstasjon	32
7.4	132 kV transformering i Trollheim transformatorstasjon	32
7.5	Oppsummering	32
8.	Krav om tilleggsutredninger	33

Oversikt over figurer

Figur 1. Havørn seilende over antatt reirlokaltet 60 meter fra justert kraftledningstrase.	10
Figur 2. Kalurdalen med den frodige og verdifulle skogen i foten av skrentene på nordsiden.	11
Figur 3. Funnet av lungenever og den sjeldnere sølvneveren indikerer at skogen her har stort potensial til å huse sjeldne arter.	12
Figur 4. Akkurat i området hvor ledningen kommer ned i Kalurdalen var det et område med gammel løv og barskog hvor spennende lavararter kjempet om plassen.	13
Figur 5. Møte med to av svært mange hjort som holdt til i skogen i foten av skrenten.	14
Figur 6. Øvre deler av Kalurdalen i området hvor det blikker ut mot Svartvatnet.	15
Figur 7. Transformatorstasjonen skal etter alternativ c ligge ca. 150 meter i bakkant av vannet.	20
Figur 8. Typiske lavararter for fuktige skogtyper i Trøndelag med vanlig blåfiltlav, kystfiltlav og vregelaver.....	21

Figur 9. Den fine lakseelva Nordelva er rammet inn av en tett og fuglerik kantvegetasjon. Ledningen vil trolig spenne over dalbunnen uten behov for skogrydding.	22
Figur 10. Utsyn fra stasjonsalternativ A mot Vidmyran og Jokopsmyran, Stasjonsalternativ C er foreslått i skogområdene midt i bildet.....	24

Oversikt over tabeller

Tabell 1. Oppsummering av konsekvenser og vurderinger i forhold til tidligere omsøkt løsning	18
--	----

1. TRASÈJUSTERINGER I HENHOLD TIL OMSØKT LØSNING

Samtlige trasèjusteringer ligger innenfor de opprinnelige beskrevne områdene. For generelle områdebeskrivelser med naturgrunnlag, geologi og klimalandskapsbeskrivelse vises det derfor til *Konsekvensutredning ny 420 kV-ledning Storheia-Trollheim og 132 kV samordnet nettløsning for vindkraftverk i Snillfjordområdet*, Fagrapport naturmiljø.

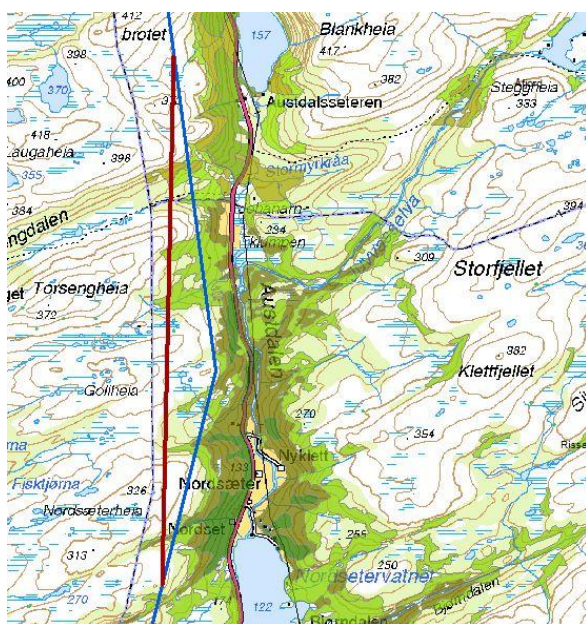
Det gjøres oppmerksom på at omfangs- og konsekvensgrad i dette notatet kun er gitt for den justerte strekningen. I den opprinnelige rapporten ble lengre strekninger vurdert under ett og det er derfor ikke mulig å sammenligne de justerte alternativenes konsekvensgrad direkte med det som står i den opprinnelige rapporten.

1.1 Rissa kommune

1.1.1 Justert alternativ 1.0 a1

Av hensyn til hytter og potensielt viktig skog er det foreslått å justere omsøkt trase fra Torsengdalen til sør for Goliheia. Ledningen vil løftes ut av den potensielt viktige skogen og opp på snauheia. For vegetasjon vurderes dette som en riktig ting å gjøre da potensialet for å finne spennende kystgranskogutforminger later til å være til stedet.

For fugl vil derimot justeringen kunne være noe mere negativ da ledningen flyttes inn i et område på Goliheia som i viltkartet til Bjugn kommune er avmerket som beiteområde for storfugl. Den justerte ledningen vil derfor krysse gjennom et leveområde for arten og vil kunne utgjøre et farlig kollisjonshinder. Det foreligger ikke opplysninger om leikaktivitet i området.

Figur 1. Den justerte traseen vil gå høyere i terrenget og unngå den potensielt viktige skogen i lia.

Verdi vegetasjon: liten

Omfang: liten

Konsekvens: ubetydelig

Verdi fugl: middels

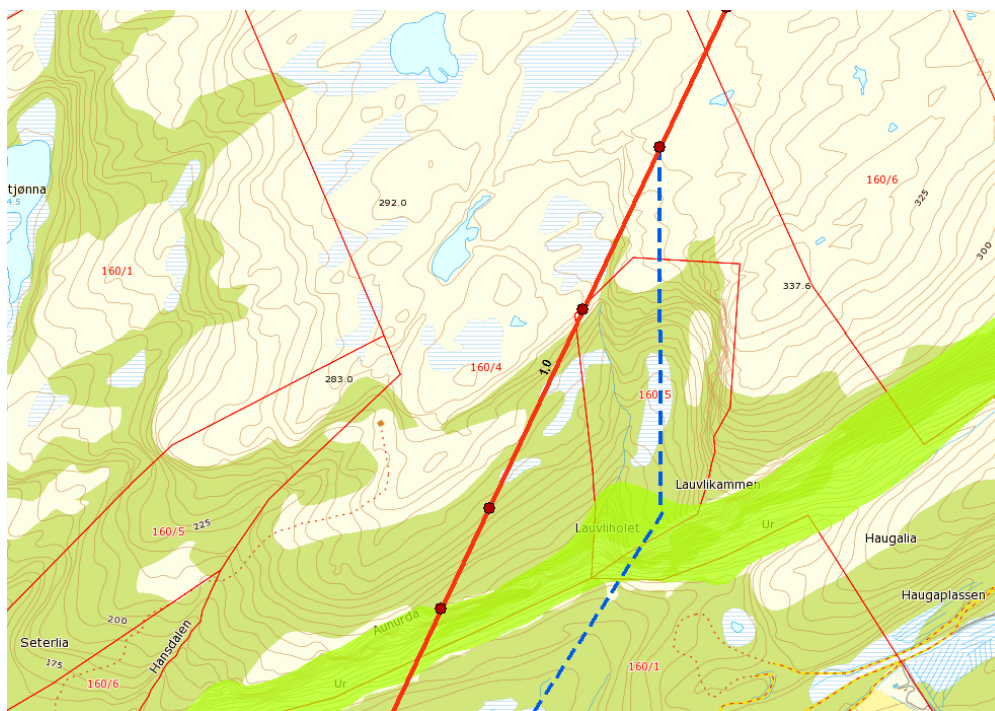
Omfang: lite/middels

Konsekvens: liten/middels

I sum vurderes effektene av justeringen å være ubetydelig da gevinstene for den potensielt viktige skogen oppveies av ulempene for fugl.

1.1.2 Justert alternativ 1.0 a

I foten av denne brattkanten ligger det en smal stripe av rik edelløvskog med lokal verdi. Omsøkt trase vil spenne over skogen uten behov for rydding. For den justerte traseen vil ledningen føres nedover en liten dal hvor tett skog omkranser en liten myr og en bekk som tipper ned over kanten. Vinkelmasta er planlagt nederst i denne dalen inne i den verdifulle edelløvskogen. Det er sannsynlig at det også må ryddes noe i edelløvskogen under traseen. Inngrepet begrenser seg til en relativt smal gate gjennom en langstrakt naturtypelokalitet, men da ledningen går akkurat i det området hvor skogen innehar en viss høydegradient ved at edelløvskogen strekker seg noe oppover dalen, vurderes denne traseen å være uheldig.

Figur 2. Den justerte traseen vil følge en liten dal nedover skrenten fra Aunfjellet og medføre inngrep i en lokalt viktig edelløvskog.

Figur 3. Den prioriterte naturtypen edelløvskog ligger i foten av den bratte skrenten ned fra Aunfjellet.

Ut fra foreliggende teknisk plan vil trasejusteringen medføre inngrep i den prioriterte naturtypen og konsekvensene vurderes til å være følgende:

Verdi vegetasjon: middels Omfang: middels Konsekvens: middels

1.1.3 Justert alternativ 1.0 b

Den foreslåtte traseen vil flyttes ut fra den skogkledde Bismardalen og opp på ryggen mot Fessdalen. Vegetasjonsmessig fremstår ikke Bismardalen som spesielt verdifull, men flyttingen opp i høyda vil redusere behovet for skogrydding og vurderes som noe positivt.

Flyttingen medfører derimot at ledningen flyttes inn i et leveområde for storfugl. Storfugl kan være utsatt for kollisjoner med kraftledninger. Da ledningen krysser dette området oppe på den snaue åsryggen er neppe de berørte områdene viktige for storfugl. De negative konsekvensene vil derfor knyttes til kollisjoner for fugl som krysser over heia fra Fessdalsiden til Bismardalen. Det er tvilsomt om storfuglen beveger seg noe særlig mellom disse to skogområdene.

Verdi vegetasjon: liten Omfang: liten Konsekvens: ubetydelig

Verdi fugl: middels Omfang: liten Konsekvens: liten

1.1.4 Justert alternativ 1.0 c

Justeringen av traseen fører ledningen tettere inn på et område med gammel barskog som er vurdert til å være svært viktig. Ledningen tangerer grensa til dette området på en strekning av 250 meter. Ryddebeltet vil her bre seg inn i den prioriterte naturtypen og ryddegata vil kunne påvirke lokalmeteorologien i denne kantsonen.

Den justerte traseen vil passere en tidligere kjent rovfugllokalitet. Under feltarbeidet i 2009 ble det ikke observert rovfugl i dette området, men i august 2011 sirklet en fuglen over dette området i en lang periode. Det lyktes ikke å se om fuglen gikk inn for landing i nærheten av det anslåtte reirområdet, men ut fra dens oppførsel er det rimelig å anta at den har en sterk

tilknytning til dette området. Ledningen vil utgjøre et kollisjons hinder i en sannsynligvis mye brukt utflygningskorridor og komme så tett på reiret at ledningen kan virke fortrengende.

Verdi vegetasjon: Stor

Omfang: lite

Konsekvens: middels

Verdi fugl: middels

Omfang: stor

Konsekvens: middels

Figur 4. Havørn seilende over antatt reirlokaltet 60 meter fra justert kraftledningstrase.

1.2 Agdenes kommune

1.2.1 Justert alternativ 1.0 d

Denne justeringen medfører at ledningen blir ført oppover Kalurdalen mot Svartvatnet. Det går en sti oppover dalen samt to kraftledninger: En som krysser dalen langt nede samt en ledning som følger dalen oppover mot Svartvatnet. Dalen fremstår likevel i dag som lite påvirket av menneskelig aktivitet med et rikt biologisk mangfold.

Figur 5. Kalurdalen med den frodige og verdifulle skogen i foten av skrentene på nordsiden.

De største verdiene knyttes til skogen som ligger i foten av skrentene på nordsiden og den nedre delen av sidedalen hvor det er foreslått at den justerte traseen kommer ned i Kallurdalen. Her finne det i de nedre delene av dalen gammel barskog med rikelig av død ved. På en gammel rogn ble det funnet både lungenever og sølvnever som er typiske indikatorarter for fuktige skogtyper som kan huse flere sjeldne og utryddingstruede arter. I dette området ligger det også en flott bekkekløft som skaper ytterligere variasjon i livsmiljøene for planter, lav og moser.

Figur 6. Funnet av lungenever og den sjeldnere sølvneveren indikerer at skogen her har stort potensial til å huse sjeldne arter.

Akkurat i området hvor ledningen kommer ned forbi Stokklættjørn og inn i Kalurdalen ligger det et område med gammel og uvanlig grov løvskog i kombinasjon med gammel granskog. I dette området var det uhorvelig mye lungenever og andre lavarter som hører de oseaniske skogtypene til. Ledningen vil legges oppe på kanten av dalen. På denne måten unngår man inngrep i sidedalen, men det er trolig nødvendig med skogrydding under ledningstraseen i området hvor ledningen kommer inn i Kallurdalen – et område som utgjør deler av det fineste skogområdet i dalen.

Figur 7. Ledningstraseen inn i kallurdalen. Ledningen vil medføre skogrydding i den fine skogen i foten av skrenten i nord.

Figur 8. I området hvor ledningen kommer ned i Kallurdalen er det et område med gammel løv og barskog hvor spennende lavarter kjempet om plassen.

I Kalurdalen var det også påfallende mye hjort og kolle med kalv ble påtruffet regelmessig inne i skogen. Kraftledningen vil neppe ha noen større negativ konsekvens for hjorten.

Figur 9. Møte med to av svært mange hjort som hold til i skogen i foten av skrenten.

Hvis en beveget seg ut fra denne skogbremmen og ut på myra, som utgjør de sentrale delen av dalen, var naturverdiene mere begrenset. Myra var fast og fin med nok næring i seg til at en fant arter som myrklepp og svært mye flekkmarihånd. Dersom ledningen kan legges ute på myrflata vil dette være å foretrekke fremfor i skogbremmen.

Når en kom litt høyere opp i dalen ble terrenget tørrere småvokst og krøket furu på gras, torv og lyngdominert mark. I dette området vil neppe kraftledningen gjøre større skade.

Figur 10. Øvre deler av Kalurdalen i området hvor det bikker ut mot Svartvatnet.

Kraftledningen vil passere flere rovfuglokaliteter.

Verdi vegetasjon: stor	Omfang: middels	Konsekvens: middels/stor
Verdi fugl: middels	Omfang: middels	Konsekvens: middels

1.2.2 Justert alternativ 1.0 e

Justeringen vil her medføre at ledningen hopper og spretter bortover nes og odder gjennom Svartvattområdet. Her finnes fine forekomster av rovfugl hvorav en art er oppført på rødlista. Ledningen vil også være farlig for annen fugl som har tilhold i områdene på og ved vatnet. Det er sannsynlig at det hekker lom her.

På mange måter var opprinnelig trase gjennom dette området å foretrekke da denne spente over hele vatnet og området i relativ god høyde. Den justerte traseen kommer i vesentlig større grad i befatning med vatnet og fuglelivet her.

For vegetasjon later denne løsningen ikke til å komme i konflikt med prioriterte naturtyper, men den i større grad berøre skogområder hvor det vil være nødvendig med rydding.

Verdi vegetasjon: liten	Omfang: middels	Konsekvens: liten
Verdi fugl: stor	Omfang: middels	Konsekvens: middels/stor

1.3 Snillfjord kommune

1.3.1 Justert alternativ 1.0 f

Den nordlige delen av denne justeringen er tidligere utredet og vurdert til å være svært uheldig da ledningen spenner nært en dokumentert rovfugllokalitet. Ledningen vil her utgjøre et alvorlig kollisjonshinder for fuglene og trolig også virke fortrengende. Denne traseen kommer også nærmere innpå svært viktige fuglelokaliteter i Slørdalen. Merkeforsøk med GPS i 2011 har vist at denne fuglen bruker fjellområdene rundt Remmafjellet [1,3]. Denne justeringen gjør at ledningen kommer lengre ut på vestsiden av Remmafjellet og det kan ikke utelukkes at fuglene kommer til å krysse ledningstraseen.

Det nye forslaget svinger av fra det opprinnelige forslaget lengre sør enn den viktige rovfugllokaliteten og kutter østover over Remmafjellet ned til ny Snillfjord stasjon. Ned Bergslia kommer ledningen i konflikt med leveområder for spettefugl og rovfugl. Ledningen utmerker seg derimot ikke som verre enn de andre utredete alternativene i dette området.

Ledningen kommer ikke i konflikt med kjente prioriterte naturtyper eller annen verdifull vegetasjon.

Ledningene vil krysse Bergsdalen hvor det går et regionalt viktig trekk for hjortevilt. Det er tvilsomt om dyrene i noen nevneverdig grad lar seg sjenere av kraftledningene, men mastepunktene bør om mulig legges utenfor tydelige trekkleder i terrenget.

Verdi vegetasjon: liten	Omfang: lite	Konsekvens: liten
Verdi fugl: stor	Omfang: middels	Konsekvens: middels/stor
Pattedyr: middels	Omfang: lite/ubetydelig	Konsekvens: lite/ubetydelig

1.3.2 Justert alternativ 1.0 g

Denne justeringen gjør at Snilldalen krysses lengere opp i dalen enn omsøkt trase. Den justerte traseen krysser Snilldalselva i et smalt bratt parti hvor rydding langs elvebredden trolig unngås. Med justeringen unngår en også inngrep i den prioriterte naturtypen ved Aunsætra. Her finnes en gammel løvskog som innehar fine naturverdier. Da det ikke foreligger opplysninger om verdifull vegetasjon langs den justerte traseen, er denne følgelig å foretrekke fremfor omsøkt trase.

Justert trasen holder vesentlig lengre avstand til en tidligere kjent hubrolokalitet. Denne lokaliteten har ikke vært aktiv i senere år, men vil kunne få ny aktualitet ved en økning i hubrobestanden i Snillfjord. Også for fugl vil derfor justeringen være å foretrekke.

Det går viktige trekk for hjortevilt nedover Snilldalen. Denne kryssningen vurderes til i svært liten grad kunne påvirke dette og vurderes til å være noe bedre enn det tidligere omsøkte alternativet.

Verdi vegetasjon: liten	Omfang: lite	Konsekvens: liten
Verdi fugl: liten	Omfang: lite	Konsekvens: liten
Pattedyr: Middels	Omfang: Ubetydelig	Konsekvens: Ubetydelig

1.3.3 Justert alternativ 1.0 h

Flyttingen av eksisterende 132 kV-ledning vil ha store negative konsekvenser for en dokumentert hekkeplass for en rovfugl. Ledningen vil komme tett på dette reirområdet. Det vil også på generelt grunnlag være bedre at de to ledningene er parallelført ved kryssingen av denne dalen enn at inngrepene blir spredt.

Verdi fugl: stor

Omfang: stort

Konsekvens: stor

1.4 Hemne kommune

1.4.1 Justert alternativ 1.0 i

Denne traséjusteringen vurderes ikke å medføre noen vesentlig endring i konfliktnivå for naturverdiene i området.

1.4.2 Justert alternativ 1.6 a

Denne traséjusteringen vurderes ikke å medføre noen vesentlig endring i konfliktnivå for naturverdiene i området.

1.5 Orkdal kommune

1.5.1 Justert alternativ 3.1 a

Denne justeringen vil medføre en tverrkryssning av dalen mellom Gangåsvatnet og Våvatnet. Av alle foreslåtte traseer er det denne som kommer nærmest det svært viktige fugleområdet i nordenden av Gangåsvatnet. Avstanden til fugleområdet er med sine 800 meter stor nok til at ledningen neppe vil være fortrengende for fugl, men ledningen vil utgjøre et skummelt kollisjonshinder for fugl som flyr langs med dalen. Traseen vurderes derfor som uheldig for fugl.

Ledningen vil krysse over Hyllbekken som er registrert som et viktig bekkedrag. Ledningen vil ved justert trase krysse bekkedraget i et område med innmark. Konsekvensene ved dette alternativet skiller seg ikke nevneverdig fra tidligere foreslått krysningspunkt, men da kryssningen i justert forslag foregår i et landbruksområde uten skog, vil ryggedata i mindre grad enn øvrige alternativ medfører noen ny eksponering av bekken.

Verdi vegetasjon: middels

Omfang: lite

Konsekvens: liten

Verdi fugl: stor

Omfang: middels

Konsekvens: middels/stor

1.5.2 Justert alternativ 3.0 a

Traseen går her i vegetasjonsmessige interessante områder. Ledningen vil gå i ytterkanten av noen store, verdifulle myrkompleks. De sentrale delene av myrkomplekset er vernet. Justeringen flytter ledningen snaut 300 meter lengre inn mot senter av myra, men trolig vil inngrepet dreie seg om et enkelt mastefeste som kan plasseres på en liten kolle. Flyttingen vil derfor i liten grad medføre økte konsekvenser for vegetasjon.

Fuglelivet i området er rikt og verdifullt. Justeringen vil øke avstanden til Svorkmyra naturreservat noe, men dette vurderes ikke til å ha noen vesentlig positiv effekt.

Verdi vegetasjon: middels

Omfang: lite

Konsekvens: liten

Verdi fugl: middels

Omfang: lite

Konsekvens: liten

1.5.3 Justert alternativ 3.0 b

I skogområdene som her blir berørt ligger det spredt en rekke mindre myrer. Opplysninger fra lokale går på at det hekker trane på flere av disse små og lite tilgjengelige myrene. Den justerte traseen vil krysse rett over en slik liten myr. Det foreligger ingen dokumentasjon på at det er trane på denne, men ideelt sett burde ledningen for sikkerhetsskyld vært lagt utenom denne myra. Det rapporteres også fra lokale grunneiere om svartspett og fjellvåk i områdene rundt Ektahaugen.

Det foreligger opplysninger om en storfuglleik midt i det foreslåtte arealet for Orkdal Vest A. I følge miljøutvalget i orkdal Jeger og Fisk er denne leiken aktiv og det samles årlig 5-10 spillende fugl her. Dette er opplysninger som er troverdige og må tillegges vekt både for plassering av stasjonen og nettilknytningen. Ledningen, som i dette avsnittet kommenteres, vurderes til å være underordnet effektene av stasjonen og vil isolert sett ha et mindre omfang for storfuglen.

For øvrige tema vurderes ikke justeringen å ha noen betydning.

Verdi fugl: middels

Omfang: lite/middels

Konsekvens: liten/middels

1.5.4 Nytt alternativ 3.0.2

Traseen inn til Orkdal vest C går østover et stykke nord for Ektahaugen, og unngår således storfuglleiken ved Ektahaugen og spettefuglene og fjellvåken som oppgis å ha tilhold her. Ledningen vil krysse leveområdene til storfuglene som er knyttet til leiken. Inkludert dagens ledning er det relativt tett med kollisjonshindre for skogsfuglen i områder pr. i dag.

Skogen som her blir berørt later til å være triviell med tanke på vegetasjon.

Verdi fugl: middels

Omfang: lite/middels

Konsekvens: liten/middels

1.6 Oppsummering

Tabell 1. Oppsummering av konsekvenser og vurderinger i forhold til tidligere omsøkt løsning

Traséalternativ	Konsekvensgrad	Vurdert opp mot tidligere omsøkt løsning ¹
1.0 a1	Liten/middels	0
1.0 a	Ubetydelig	-
1.0 b	Liten negativ	0
1.0 c	Middels negativ	- -
1.0 d	Middels/stor negativ	- -
1.0 e	Middels/stor negativ	-
1.0 f	Middels negativ	-
1.0 g	Liten negativ	+
1.0 h	Stor negativ	- -

1.0 i	Middels negativ	0
1.6 a	Middels negativ	0
3.1 a	Middels/stor negativ	(-)
3.0 a	Liten negativ	0
3.0 b	Liten negativ	0
3.0.2	Liten/middels negativ	

¹ Tidligere omsøkt løsning vurderes som 0-alternativ. Justert trasé er vurdert opp mot tidligere omsøkt ved å benytte en nidelt skala fra svært mye dårligere til svært mye bedre; --, -(-), -, (-), 0, (+), +, ++ og ++.

2. NY PLASSERING AV ORKDAL VEST (C)

Den nye lokaliteten for koblingsstasjonen ligger i bakkant av et lite vann i barblandingsskog. Det foreligger ingen opplysninger om spesielle naturverdier i dette området, men det er sannsynlig at det er brukbare forekomster av spettefugl og skogsfugl i området. Avstanden til storfuglleiken ved Ektahaugen er 750 meter.

Fordelen med denne stasjonen er at en ved eventuell oppgradering av koblingsanlegget til transformatorstasjon slipper å føre flere ledninger over storfuglleiken ved Ektahaugen.

Figur 11. Transformatorstasjonen skal etter alternativ c ligge ca. 150 meter i bakkant av vannet.

Verdi vegetasjon: liten

Omfang: middels

Konsekvens: liten

Verdi fugl: liten

Omfang: middels

Konsekvens: liten

Pattedyr: liten

Omfang: middels

Konsekvens: liten

Stasjonsalternativ	Konsekvensgrad ¹	Prioritering
Orkdal vest a	Middels	2
Orkdal vest b	Middels/stor	3
Orkdal vest c	Liten/middels	1

3. MILJØVURDERING¹ AV SJØKABEL FRA SELVNESET TIL INNER-RAKVÅG SAMT LUFTLEDNING FREM TIL STORHEIA.

Traseen fra Råkvåg og opp langs Nordelva vil gå i grensa til det svært verdifulle skogreservatet som dekker store deler av dalen. Ledningen vil ikke komme i konflikt med dette. I beskrivelsen av avgrensningene av verneområdet står det at verneområdet grenser mot hogstflater og myrområder i vest. På nedsiden av veien var skogen ung uten de helt store verdiene. På oversiden av veien finner man derimot enkelte spor av de naturverdier som finnes i så rikt mon inne i verneområdet. Særlig finner en igjen her mange av de epifyttiske lavartene som er beskrevet fra verneområdet. På en gammel rogn på oversiden av veien ble det funnet flere av artene som er typisk for «lungeneversamfunnet» som er typisk for kystgranskogene. Av arter kan nevnes lungenever, sølvnever, vanlig blåfiltlav, kystfiltlav, kystårenever og ulike vrengelaver.

Figur 12. Typiske lavarter for fuktige skogstyper i Trøndelag med vanlig blåfiltlav, kystfiltlav og vrengelaver.

¹ I henhold til tilleggskravene fra NVE er det foretatt en miljøvurdering av dette. Tiltakshaver har valgt å utføre miljøvurderingen gjennom å benytte metodikken i H140 med verdisetting og omfangs- og konsekvensvurdering. Informasjonsgrunnlaget for verdisettingen er imidlertid ikke like omfattende som ved en vanlig konsekvensutredning og konsekvensgraden må derfor ikke oppfattes som absolutt.

Den justerte ledningstraseen vil medføre en ryddegate gjennom skogen i dette området og det er ikke til å unngå at enkelte fine enkelttrær vil bli hogd. Dette er uheldig, men med tanke på at en så stor del av skogen er vernet i Norddalen truer ikke dette dalens eksistens som et svært viktig naturområde.

Nede ved Nordelva vokser det en flott kantvegetasjon som legger grunnlag for et rikt fugleliv. Ledningen vil spenne over dalbunnen uten behov for skogrydding i denne kantvegetasjonen.

Figur 13. Den fine lakseelva Nordelva er rammet inn av en tett og fuglerik kantvegetasjon. Ledningen vil trolig spenne over dalbunnen uten behov for skogrydding.

For fugl vil kryssingen av norddalen utgjøre et kollisjonshinder for fugl som flyr oppover og nedover dalen. Den justerte kryssingen skiller seg ikke vesentlig fra den omsøkte løsningen.

Verdi vegetasjon: middels	Omfang: middels	Konsekvens: middels
Verdi fugl: middels	Omfang: middels	Konsekvens: middels
Pattedyr: liten	Omfang: liten	Konsekvens: liten

Vurdering av nytt sjøkabelalternativ sett i forhold til omsøkt løsning

Ved å føre sjøkabelen helt frem til Råkvågen unngår man 22 km med luftledning fra Aunfjæra og frem til Hamnardalsheia. På denne strekningen går traseen gjennom variert natur over skogkledde daler, over flere større og mindre vassdrag, gjennom høyereliggende skogfattige områder utover Rissalandet og ut mot strandkanten ved Hasselvika. Prioriterte naturtyper blir i liten grad berørt og en unngår trolig inngrep i områder med boreal regnskog. Landtaket i Aunfjæra derimot vil berøre en fin strandeng som er vurdert til å være viktig for naturmiljøet.

Kablingen til Råkvågen vil i tillegg forhindre kryssing av tre leve/spillområder for skogsfugl, ett leveområde for spettefugl og forhindre at det bygges kollisjonshindre for trekkende fugl

over dalene ved Nordelva og Sørfjorden. Det er flere kjente hekkelokaliteter for rovfugl på strekningen, men ingen blir liggende nærmere ledningen enn en kilometer.

Konsekvensene for den omsøkte løsningen på denne delstrekningen ble vurdert til å være ubetydelig for pattedyr, liten for vegetasjon og middels for fugl.

På den ene siden vil en derfor med kabel helt til Råkvågen begrense områdene som blir berørt av luftledning betraktelig. Dette har klare fordeler, men områdene som blir berørt fremstår ikke som særlig viktige. Det hefter også klare konsekvenser for naturmiljøet ved å ta kabelen i land i Råkvågen. Både installasjonene og luftledningen vil her komme tett på svært viktige naturverdier – i sær nærheten til Nordelva naturreservat og verdiene som ble dokumentert i og rundt dette området.

I valg av løsning veier likevel hensynet til de store områdene som unngår inngrep ved en kabelløsning tyngst, og denne løsningen prioriteres. Dog ikke med mere enn en liten forbedring sett i forhold til omsøkt løsning. Det poengteres at det i denne vurderingen ikke er tatt hensyn til naturverdier i kabeltraseene. Potensialet for konflikt med prioriterte marine naturtyper er stort.

Tabell 2. Oppsummering av konsekvenser og vurderinger i forhold til tidligere omsøkt løsning

Traséalternativ	Konsekvensgrad	Vurdert opp mot tidligere omsøkt løsning ¹
Kabel til Innerråkvågen	Middels	+

4. MILJØVURDERING² AV MULIG FREMTIDSSCENARIO FOR ORKDAL VEST INKLUDERT TO 132 KV TILBAKEFØRT TIL BLÅSMO

Flytting av deler av Blåsmo transformatorstasjon til nye Orkdal Vest vil medføre at to 132 kV-ledninger må anlegges fra dagens Blåsmo til Ny Orkdal vest. Ledningene vil da sannsynligvis anlegges parallelt med henholdsvis 300 kV, Klæbu-Aura og 420 kV, Klæbu-Viklandet.

De største naturverdiene på strekningen Blåsmo til Orkdal vest befinner seg i tilknytning til Orkla med kulturlandskapet og kulturlandskapssjøene rundt denne. De mange ledningene som da vil krysse Orkla utgjør et farlig hinder for fugl. Fire ledninger i ulike plan på en kort strekning kan raskt gjøre fuglene desorienterte slik at de styrer unna en ledning for så å treffe en annen.

Den sørligste av de to 132 kV-ledningene vil komme tett innpå, hvis ikke over, den viktige fuglelokaliteten Byakjela som er en gammel delvis gjengrodd pølsesjø. Dette er et viktig raste- og hekkeområde for våtmarksfugl.

Videre innover i skogområdene mot Orkdal vest vil ledningene krysse gjennom fine, varierte skogområder med en mosaikk av myr, vann og skog. Kartleggingsstatus i dette området er ikke god, men ut fra bedre kartlagte områder i nærheten er det potensial for både traner på myrene, hvitryggspett rundt de mange småkollene, skogsfugl samt våtmarksfugl knyttet til særlig Skjettvatnet, Gåsvatnet og Røsvatnet.

Verdi vegetasjon: middels

Omfang: lite

Konsekvens: liten

Verdi fugl: middels

Omfang: stor

Konsekvens: middels/stor

Dersom denne flyttingen blir iversatt vil dette ytterligere forsterke prioriteringen av alternativ A og C fremfor B. Å føre ytterligere to ledninger over det viktige fugleområdet fra Ektahaugen over Vidmyran mot Jakopsmyran vil være svært uheldig. Under befaringen 2011 var det et voldsomt storspovespill rett under ledningene på Vidmyran.

Figur 14. Utsyn fra stasjonsalternativ A mot Vidmyran og Jakopsmyran, Stasjonsalternativ C er foreslått i skogområdene midt i bildet.

² I henhold til tilleggskravene fra NVE er det foretatt en miljøvurdering av dette. Tiltakshaver har valgt å utføre miljøvurderingen gjennom å benyttet metodikken i H140 med verdisetting og omfangs- og konsekvensvurdering. Informasjonsgrunnlaget for verdisettingen er imidlertid ikke like omfattende som ved en vanlig konsekvensutredning og konsekvensgraden må derfor ikke oppfattes som absolutt.

5. MILJØVURDERING³ AV SANERING AV 132 KV ORKDAL-SNILLFJORD OG 132 KV RANES - AURA

5.1 132 kV-ledning Snillfjord-Orkdal

Sanering av denne ledningen vil ha store positive effekter for naturmiljøet. Traseen snirkler seg på kryss og tvers nede i dalbunnene langs med elver, går i kanten av vann og krysser tett ved og over en rekke viltlokaliteter. Særlig kan nevnes:

- Snilldalselva krysses intet mindre enn 6 ganger på vei opp Snilldalen med disse ulemper dette medfører som kollisjonshinder for fugl og oppstyking av kantvegetasjon langs elva.
- Langs Våvatnet går ledningen helt i strandlinjen over en kilometer. Traseen krysser en registrert lokalitet for storlom.
- Ledningen kommer tett innpå de svært viktige fugleområdene nord i Gangåsvatnet og krysser dalføret oppover langs elva Songa. Også her kommer ledningen tett på et område med storlom.
- Uheldig kryssing av Skjenaldeelva i nærheten av munningen ut av Gangåsvatnet. Det er kjent at det trekker mye fugl på kryss av ledningen i dette området.
- Ledningen kommer tett på Tjønneitjønnet som huser en hel rekke sjeldne og truede arter.
- Kryssingen av Orkla inn mot Blåsmo er et kollisjonshinder for fugl.

Saneringen vurderes til å ha følgende konsekvenser for naturmiljø:

Verdi vegetasjon: liten	Omfang: liten positivt	Konsekvens: liten positiv
Verdi fugl: stor	Omfang: middels positiv	Konsekvens: middels/stor positiv
Pattedyr: liten	Omfang: ubetydelig	Konsekvens: ubetydelig

³ I henhold til tilleggskravene fra NVE er det foretatt en miljøvurdering av dette. Tiltakshaver har valgt å utføre miljøvurderingen gjennom å benyttet metodikken i H140 med verdisetting og omfangs- og konsekvensvurdering. Informasjonsgrunnlaget for verdisettingen er imidlertid ikke like omfattende som ved en vanlig konsekvensutredning og konsekvensgraden må derfor ikke oppfattes som absolutt.

5.2 132 kV-ledning Orkdal – Trollheim

Sanering av 132 kV-ledningen Orkdal-Trollheim vil fjerne ca. 47 km ledning fra til dels svært verdifulle naturområder. Ledningen går nærmest hele veien tett på verdifull vassdragsnatur.

- Kraftledningen krysser gjennom det et viktig fugleområde i nordenden av Vasslivatnet. Lokaliteten består i hovedsak av myr, samt sumpaktige grunner mot vannet. Her finnes store forekomster av vade-, måke- og alkefugl. Det hekker trolig også flere par storlom i tilknytning av vatnet. Ledningen går i de ytre delene av området, men må antas å medføre kollisjonsfare for det rike fuglelivet i området.
- Ledningen går helt i grensa til Lomundsjøen naturreservat som favner både en svært viktig rikmyr og en rik kulturmarksjø. Ledningen har trolig i liten grad medført negative konsekvenser på verneområdet, men av hensyn til kollisjonsfare for fugl som finnes her i rikt mon, vil saneringen trolig ha en liten positiv effekt.
- Ledningen krysser Lomunda en gang og Surna to ganger i Rindal kommune. Disse krysningene utgjør farlige kollisjons hinder for fugl.
- Ledningen krysser rett gjennom den vegetasjonsmessig svært viktige Almbergliene på grensa mellom Rindal og Surnadal. Denne lokaliteten er i dag delt i to av ledningen og ryddegata. Saneringen vurderes å ha stor positiv effekt for denne prioriterte naturtypen på sikt.
- I lia inn mot Trollheim krysser ledningen i dag gjennom leveområder for en rekke spettefugler. Her finnes også den litt sjeldnere spetten hvitryggspett.
- Inn mot kryssingen av Surna går ledningen her tett på den viktige kroksjøen ved Fiskjasliin. Kroksjøer er i den nye rødlista for naturtyper [2] vurdert til å være en sterkt truet naturtype. Ledningen vil ikke medføre inngrep i kroksjøen med kantvegetasjon, men lokaliteten er også kjent for å være svært viktig for fugl som kan være utsatt for kollisjoner med ledningen.

Saneringen vurderes til å ha følgende konsekvenser for naturmiljø:

Verdi vegetasjon: middels	Omfang: middels positivt	Konsekvens: middels positiv
Verdi fugl: middels	Omfang: middels	Konsekvens: middels positiv
Pattedyr: liten	Omfang: ubetydelig	Konsekvens: ubetydelig

5.3 132 kV-ledning Raner – Aura

Den ca. 47 km lange 132 kV-ledningen fra Raner i Surnadal til Aura i Sunndal kommune går gjennom varierte naturområder med kulturlandskaper, skogkledde lier og høyfjellsområder.

- I foten av Engjahaugen i Surnadal går ledningen i kanten av en viktig prioritert naturtype med kystmyr. Ledningen har i dag liten betydning for myra og saneringen vurderes til å ha begrenset effekt for myra.
- Ved Sagelva er en prioritert naturtype med gammel fattig edelløvskog avgrenset i øst av kraftledningen. Saneringen av ledningen vil gjøre at skogen vokser opp i ryddegata inntil denne lokaliteten. På svært lang sikt kan en anta at det vokser frem en verdifull skog også her da artsinventaret fra den intakte gammelskogen vil kunne rekolonisere skogen som vokser opp i ryddegata. På kort sikt vil ikke saneringen gi noen umiddelbar effekt.
- Ved Gjengstøa utgjør ledningen sørgrensa for en viktig prioritert naturtype med gammel lauvskog. Ledningen gjorde innhogg i denne skogen da den ble bygget. Som for lokaliteten over vil ryddegata på lang sikt vokse frem til en verdifull skog, men på kort sikt er saneringseffektene ubetydelige.
- Vesentlig større vil saneringseffektene være i området Todalsøra. Ledningen går her gjennom en svært viktig brakkvannsdelta. Dette området innehar store verdier både for fisk, fugl og vegetasjon. Saneringen vil særlig ha en positiv effekt for fugl da ledningen spenner over både viktige beiteområder samt krysser trekkleden for fugl oppover elva. Saneringen vurderes her til å ha en stor positiv effekt.
- Over i Virodalen går ledningen inn i et svært spennende naturområde. Innen et lite område finner en her både gammel barskog, rik edelløvskog og intakte lavlandsmyrer. Ledningen unngår de avgrensede lokalitetene, men erfaringsmessig kan dette godt skyldes at naturkartleggere svært raskt forkaster områder tett på kraftledninger. Ledningen krysser også Svartelva tre ganger på en kort strekning i Viromdalen. Gevinstene ved sanering vurderes til å være middels til store i dette området for vegetasjon og fugl.
- I de bratte skråningene ned mot Sunndalsfjorden går ledningen på en lengere strekning rett gjennom en svært viktig edelløvskog. Ryddegata har gjort store innhogg i denne skogen og saneringen vil på sikt kunne ha en positiv effekt på lokaliteten.

Figur 15. Innerst i Todalsfjoren er det er svært viktig brakkvannsdelta med store verdier knyttet til fugl, vegetasjon og fisk.

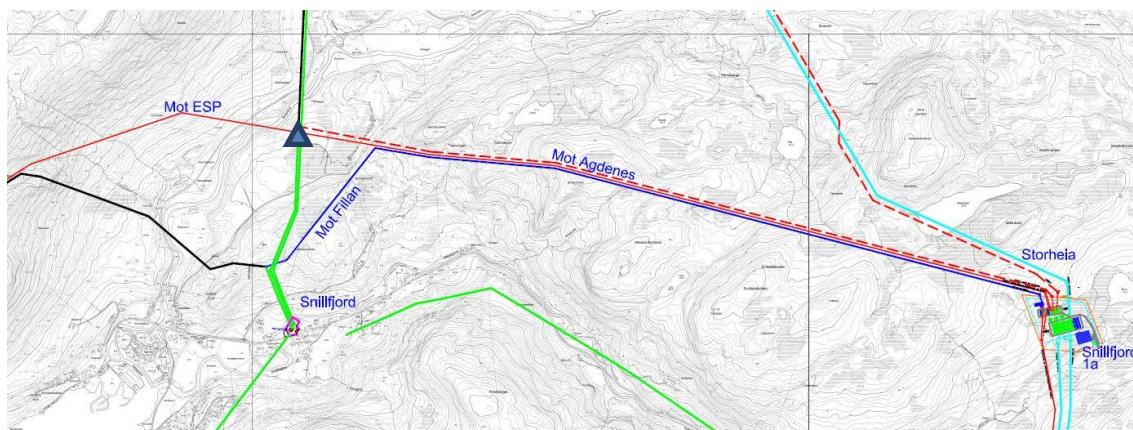
Saneringen vurderes til å ha følgende konsekvenser for naturmiljø:

Verdi vegetasjon: middels/stor	Omfang: middels positiv	Konsekvens: middels positiv
Verdi fugl: middels	Omfang: middels positiv	Konsekvens: middels positiv
Pattedyr: liten	Omfang: ubetydelig	Konsekvens: ubetydelig

6. MILJØVURDERING⁴ AV FLYTTING AV REGIONALNETTSTASJONEN I SNILLFJORD

Flytting av regionalnettstasjonen fra Krokstadøra til Snillfjord A innebærer at det anlegges en ny 132 kV-ledning fra koblingspunktet vest for Bjørnkammen og østover til Snillfjord A. Samtidig vil flyttingen medføre sanering av en 132 kV-ledning mellom gamle Snillfjord Trafo og koblingspunktet vest for Bjørnekammen.

En rekke andre omlegginger og saneringer vil gjennomføres i forbindelse med andre tiltak i området og i sum gjør disse at alle ledningene fra gamle Snillfjord til koblingspunktet tas vekk, mens en massiv ryddegate anlegges fra koblingspunktet frem til Snillfjord A.

Figur 16. Oversikt over tiltak i Snillfjordområdet. Flyttingen av regionalnettstasjonen medfører sanering av den ene lysegrønne streken mellom Snillfjord koblingspunktet (blå trekant) samt nybygging av ny 132 kV enkeltkurs (stiplet rød) mellom koblingspunktet og Ny Snillfjord A sentralnettstasjon.

På strekningen mellom Snillfjord og ny sentralnettstasjon vil ikke ledningene komme i konflikt med kjente prioriterte naturtyper, men ledningen vil ved Bjørnkammen passere et område hvor det år om annet blir hørt hubro. Hekking har aldri blitt bekreftet til tross for at området har fått prioritet under feltarbeidet [1].

Ledningene vil krysse områder hvor det går et regionalt viktig trekk for hjortevilt gjennom dalførene langs Bergselva og Snilldalselva med flere kjente leder opp og ned mot heiområdene. Det er tvilsomt om dyrene i noen nevneverdig grad lar seg sjenere av kraftledningene, men mastepunktene bør om mulig legges utenfor tydelige trekkleder i terrenget.

Dette tiltaket vil også ha positive effekter da saneringen av eksisterende ledninger fra Gamle Snillfjord transformatorstasjon saneres. På denne måten får en fjernet et potensielt kollisjonshinder for fugl der hvor ledningene tidligere spente over Snilldalselva.

⁴ I henhold til tilleggskravene fra NVE er det foretatt en miljøvurdering av dette. Tiltakshaver har valgt å utføre miljøvurderingen gjennom å benytte metodikken i H140 med verdisetting og omfangs- og konsekvensvurdering. Informasjonsgrunnlaget for verdisettingen er imidlertid ikke like omfattende som ved en vanlig konsekvensutredning og konsekvensgraden må derfor ikke oppfattes som absolutt.

I sum vurderes flyttingen av regionalnettstasjonen til å ha en ubetydelig negativ effekt for naturverdier da ulempene ved anleggelse av nye ledningstraseer langt på vei oppveies av saneringene.

7. TOTALVURDERING AV TROLLHEIM OG ORKDAL SOM ENDEPUNKT

Under foreligger en drøfting og en faglig totalvurdering av Orkdal og Trollheim som endepunkter, med utgangspunkt i Snillfjord transformatorstasjon. Drøftingen innebefatter en vurdering av hvordan ulike muligheter for saneringer og mulige fremtidsutbygginger vil påvirke vurderingene av de ulike endepunktene.

På bakgrunn av at vurderingene innebefatter både konsekvensutredede traseer (kapittel 2 og 3) og tiltak som kun er miljøvurdert (kapittel 4, 5 og 6) vurderes det metodiske grunnlaget for å benytte konsekvensgrader (H140) som utilstrekkelig. De ulike scenarioene er derfor angitt en prioritering samtidig som det er foretatt en faglig vurdering av hvert enkelt hvor de er gitt en totalbelastning i henhold til fagtemaet fra svært negativ (--) til svært positiv (++)⁵.

7.1 Snillfjord - Orkdal Vest

For naturmiljøet er den foretrukne traseen fra Snillfjord til Orkdal alternativ 3.0 (omsøkt løsning), med Orkdal Vest C som endepunkt, jfr. kap. 2.

Traséjusteringene ved Vinterdal og Attvendingen (3.0 a) og ved Damtjønna camping (3.0 b) vil som nevnt i kapittel 1 ha liten betydning for naturmiljøet sett i forhold til omsøkt løsning.

Strekningen Snillfjord – Orkdal vest vurderes fremdeles til å ha middels til store negative konsekvenser for fugl, mens konsekvensene for vegetasjon og vilt er ubetydelige.

Saneringen av 132 kV-ledningen Snillfjord - Orkdal vurderes til å ha en middels til stor positiv effekt – særlig knyttet til fugl jfr. kap. 5. På mange måter ligger denne traseen mere uheldig til en den foreslåtte 420 kV-ledningen. I sum vurderes bygging av 420 kV-ledningen Snillfjord – Orkdal som et prosjekt hvor ulempene ved byggingen langt på vei kompenseres ved saneringsmuligheten den åpner for.

7.2 Snillfjord - Trollheim

Den foretrukne traseen fra Snillfjord til Trollheim er som tidligere 1.4 - 1.0. Med utgangspunkt i den omsøkte løsningen 1.0 – 1.6 – 1.0 vil justeringen 1.0 g være å foretrekke, mens øvrige forslag til justeringer vil være like eller verre.

De største konfliktene på strekningen knyttes først til kryssingen av en rekke fine bekkedaler i Hemne. I sørlige deler av denne traseen kommer en inn i store intakte myrområder. Over i Surnadal kommune ligger disse myrene i områder med rik berggrunn og en finner her fenomenalt spennende vegetasjon med en rekke sjeldne og verdifulle plantearter.

Fuglelivet på denne strekningen er rikt og spennende. Verdiene knyttes først og fremst til de tallrike hekkelokalitetene for truede rovfuglarter, men i tillegg får en inn større innslag av våtmarksfugl med blant annet arten trane. Nordmarkaområdet i Surnadal er et av de viktigste våtmarksområdene i Møre- og Romsdal med fine bestander av smålom og forekomst av den svært sjeldne horndykkeren. Flere steder langs traseen finner en leve- og

⁵ Det er benyttet en nidelt skala; --, -(-), -, (-), 0, (+), +, ++ og ++. 0 tilsvarer dagens situasjon hvor ingen ting blir utbygd eller sanert.

spillområder for storfugl og orrfugl og særlig ned lia mot Surnadal finner en de fleste av landets spettearter.

Konsekvensene for disse områdene er betydelige, man da ledningen i all hovedsak vil gå i samme trasé som eksisterende 132 kV ledning, og på den måten forhindre inngrep i nye områder, dempes konfliktene noe. Denne løsningen vurderes likevel til å være noe verre enn alternativet til Orkdal Vest.

7.3 Orkdal vest som fullverdig sentralnettstasjon

Dersom Orkdal Vest bygges ut som sentralnettstasjon vil de negative konsekvensene knyttet til to nye 132 kV-ledningene til Blåsmo (jfr. kap. 4) heve konfliktnivået for Orkdal Vest alternativet noe. Likevel vurderes denne løsningen fremdeles som bedre enn at 420 kV-ledningen går til Blåsmo.

7.4 132 kV transformering i Trollheim transformatorstasjon

Etablering av 132 kV-transformering i Trollheim stasjon vil muliggjøre sanering av både Orkdal – Trollheim og Ranese – Aure. Dette er ledninger som går gjennom viktige naturområder, jfr. kap. 5. I tillegg vil en også her kunne sanere Snillfjord – Orkdal, jfr. over.

Gevinstene av disse saneringene er betydelige, og de veier i stor grad opp for de negative konsekvensene av 420 kV-ledningen.

Med 132 kV transformering i Trollheim vil saneringene være tungen på vektskålen som gjør at dette alternativet alt i alt vurderes som den beste løsningen for naturmiljøet.

7.5 Oppsummering

Tabell 3. Rangering av scenarioene

Scenario	Faglig vurdering av scenarioene ¹	Rangering
Beste trase fra Snillfjord til og med Orkdal vest, inkludert sanering av 132 kV Orkdal-Snillfjord	0	2
Beste trase fra Snillfjord til og med Trollheim, inkludert sanering av 132 kV Orkdal-Snillfjord	-	3
Beste trase fra Snillfjord til og med Orkdal vest, inkludert sanering av 132 kV Orkdal-Snillfjord og tilbakeføring av 2 132 kV Orkdal vest-Blåsmo	-(-)	4
Beste trase fra Snillfjord til og med Trollheim, inkludert sanering av 132 kV Orkdal-Snillfjord, 132 kV Ranese-Aure og 132 kV Trollheim-Orkdal	+	1

¹ Det er benyttet en nidelst skala fra svært negativt til svært positivt; --, -(-), -, (-), 0, (+), +, ++ og +++. 0 tilsvarer dagens situasjon hvor ingen ting blir utbygd eller sanert. Vurderingen angir ikke en konsekvensgrad (jfr. H140) men er en faglig vurdering av hvert totalbilde.

8. KRAV OM TILLEGGSUTREDNINGER

8.1 Konsekvenser av endringer i rødlista

Etter konsekvensutredningen for samordnet nett ble ferdigstilt, er det kommet en nye oppdatert rødliste for truede arter i Norge [2]. Flere arter som er beskrevet og vurdert i forbindelse med den opprinnelige utredningen har fått endret status (Tabell 4).

Tabell 4. Endringer i rødlista fra 2006 til ny utgave i 2010.

Art	Rødliste 2006		Rødliste 2010		Ut av lista
	VU, EN, CR og RE	DD, NT	VU, EN, CR, RE	DD, NT	
Hønehauk	VU			NT	
Kongeørn		NT			LC
Hubro	EN		EN		
Fjellvåk		NT			LC
Sangsvane		NT			LC
Hvitryggspett		NT			LC
Dvergspett	VU				LC
Vandrefalk		NT			LC
Jaktfalk		NT		NT	
Storlom	VU			NT	
Fiskeørn		NT		NT	
Tretåspett		NT			LC
Gråspett		NT			LC
Nye arter på 2010-lista					
Sandsnipe	-	-		NT	
Alke	-	-	VU		
Tårnseiler	-	-		NT	
Tornirisk	-	-		NT	
Rosenfink	-	-	VU		
Havhest	-	-		NT	
Gulnebbblom	-	-		NT	
Fiskemåke	-	-		NT	
Trelekre	-	-		NT	
Svartand	-	-		NT	
Stellerand	-	-	VU		

I krav om tilleggsutredninger fra NVE datert 21.2.2011 ber NVE om en vurdering av om hvordan endringene i rødlista vil ha betydning for konsekvensgrad til de ulike trasealternativene og Statnetts prioritering mellom traseene.

I utredningsprogrammet fra NVE datert 17.12.2008 står det at det i utredningene skal legges særlig vekt på truede og sårbare arter. Rødlista over fugl er den åpenbare kilden til hvilke arter som er å anse som truet og sårbare i Norge. Rødlista er derfor en viktig premissleverandør for hvilke arter som skal vektlegges i utredningene.

Når det kommer til selve verdivurderingen av de ulike fuglelokalitetene er det derimot viltvektene fastsatt i håndbok om viltkartlegging som er lagt til grunn for verdivurderingene av fugl (se metodekapittel i rapporten fra 2010). Disse viltvektene er ikke endret etter at den nye rødlista utkom. Endringene på rødlista vil derfor i liten grad medføre noen direkte justeringer i verdivurderingene, og følgelig konsekvensgradene i konsekvensutredningene.

Når dette er sagt, er det enkelte arter som er vektlagt betydelig både i innhenting av data, feltarbeid og detaljering i omfangsvurderingen. Arter som kongeørn, dvergspett, hvitryggspett som er ute av lista, og arter som hønsehauk og storlom som er nedklassifisert, har derfor fått et stort fokus i utredningen fra 2010. Et viktig spørsmål er derfor om:

- 1) Kan noen av de nye rødlistede artene medføre endringer i prioriteringer av alternativer eller vesentlige endringer i konsekvensgrader?
- 2) Har fokus på de artene som var rødlista i 2006 medført skjevheter i forhold til andre arter som har høy viltvekt, men som ikke var på rødlista?

Svaret på spørsmål 1 er trolig nei. Den eneste av de nye rødlistede artene som en med sikkerhet vet er i influensområdet til kraftledningen er svartand som forekommer i området Rødsjøvatnet og Nordelva i Rissa kommune. Forekomst av storlom i dette området gjør at dette da som nå ble vurdert til å ha stor verdi for naturmiljøet.

På spørsmål nummer 2 er også svaret nei. Det eneste stedet hvor prioriteringen mellom alternativer i stor grad ble avgjort av en enkelt lokalitet med den gang rødlista fugl, var i tilfellet hvor alternativ 1.0 ble prioritert fremfor 1.4 i Snillfjord. Hensynet til denne rødlistede fuglen var tunga på vektskåla for at alternativ 1.0 ble valgt til tross for at denne krysser over en del fine fjellvann hvor det finnes lom. Nedjusteringen av denne rovfuglarten på rødlista gjør at forskjellen på disse alternativene blir mindre. Fremdeles står likevel den opprinnelige prioriteringen ved lag.

REFERANSELISTE

- [1] Arild Monsen, Snillfjord kommune
- [2] Norsk rødliste, 2010
- [3] Ingar Øien, NOF

Ask Rådgivning AS
Arbins gate 4, 0253 Oslo
Telefon 970 82 742
askrad@askradgivning.no
www.askradgivning.no